

Fampula Market Oy Kerava, Elintarvikelain 297/2021 55 §:n mukainen määräys

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta 13.01.2026 § 5
701/11.06.00.03/2025

Valmistelija

Vallenius Riina

Asiaan liittyvät taustatiedot:

Fampula Market Oy (y-tunnus 3491310-7) harjoittaa elintarvikkeiden vähittäismyyntiä osoitteessa Puuvalonaukio 1, 04200 Kerava. Myymälässä myydään pakattuja helposti pilaantuvia ja ei-helposti pilaantuvia elintarvikkeita sekä tuoreita kasviksia ja hedelmiä.

Myymälässä on ollut aiemmin myös palvelutiski, josta on myyty pakkaamattomia elintarvikkeita. Palvelutiskin toimintaan annettiin 6.11.2025 elintarvikelain 56 §:n mukainen kieltopäätös, koska palvelutiskin yhteydessä ei ollut asianmukaisia vesipisteitä käsien ja välineiden pesua varten. Vesipisteiden puuttuminen on merkittävä elintarvikehygienian riski, sillä se estää käsien ja työvälineiden asianmukaisen puhdistamisen, mikä voi johtaa elintarvikkeiden ristikontaminaatioon ja mikrobiologisten vaarojen lisääntymiseen. Palvelutiskin toiminta on kielletty, kunnes palvelutiskille on lisätty asianmukaiset vesipisteet ja varmistettu hygieniavaatimusten täyttyminen. Kiellon antamisen jälkeen havaittiin samana päivänä, että kielttoa ei ollut noudatettu ja palvelutiskissä myytiin pakkaamattomia lihoja. Tämän jälkeen kielttoa on noudatettu tarkastajan valvontakäynneillä, joita tehtiin kiellon noudattamiseen liittyen.

Toimijalle on annettu kirjalliset kehotukset tarkastuksilla 4.8.2025 ja 6.10.2025 liittyen seuraaviin epäkohtiin:

- Pakattujen elintarvikkeiden suomenkielisten pakkausmerkintöjen puuttuminen.
- Puutteelliset elintarvikkeiden vastaanottotarkastukset.
- Kylmä- ja pakastinlaitteiden lämpötilaseurannan puutteet.

Seurantatarkastuksilla todettiin, ettei korjaavia toimenpiteitä ollut tehty annettuun määräaikaan mennessä eikä korjaussuunnitelmaa laadittu.

Toimintaa on harjoitettu 1.10.2024–6.8.2025 välisenä aikana Fampula Oy:n (y-tunnus 3396650-6) nimissä. Ilppa-ilmoituksessa toiminnan yhteyshenkilöksi on kirjattu Soner Yigit, joka on myös nykyisen toimijan (y-tunnus 3491310-7) ilmoitettu yhteyshenkilö. Kyseisen y-tunnuksen hallituksen jäseneksi on merkitty Dugan Faik, joka on ollut läsnä nykyisen toiminnan tarkastuksilla. Fampula Oy:n toiminnan aikana tehtiin valvontasuunnitelman mukainen tarkastus, jossa annettiin ohjausta lämpötilahallintaan, elintarvikkeiden vastaanottoon ja pakkausmerkintöihin liittyen. Seuraavalla valvontasuunnitelman mukaisella tarkastuksella havaittiin, että toiminnan y-tunnus oli vaihtunut nykyiseen (3491310-7).

Tarkastaja teki myymälään seurantatarkastuksen 9.12.2025 ja havaitsi edelleen epäkohtia toiminnasta.

Epäkohdat olivat samoja joista jo aiemmin oltiin ohjausta ja kehotuksia. Havaitut epäkohdat olivat:

- Tuotteissa, joissa ei ollut valmistajan toimesta suomenkielisiä pakkausmerkintöjä puuttui läheskaikista suomenkieliset merkinnät.
- Pakkausmerkintöjen korjaussuunnitelmaa ei ollut laadittu

- Kylmälaitteen lämpötila oli lainsäädännön vastainen. Kirjanpidolla ei voitu osoittaa, että milloin laite on rikkoontunut. Paikalla ollut henkilö ei alkuun suostunut poistamaan liian lämpimiä tuotteita myynnistä. Laitteen elintarvikkeiden lämpötiloiksi mitattiin tarkastajan ja toimijan omalla mittarilla +11– +14°C välisiä lämpötiloja. Laitteessa oli tuotteita, joiden enimmäissäilytys lämpötila saa olla enintään +6°C.
- Kylmä- ja pakastinlaitteiden lämpötilavalvontaa ei oltu tehty säännöllisesti. Lämpötila seuranta oli tehty jonkin verran, mutta ainoastaan laitteiden näytöistä. Laitteessa olevien elintarvikkeiden lämpötiloista ei ollut varmistuttu. Nyt tarkastuksella rikkinäisen kylmälaitteen oma näyttö näytti +6°C. mutta todellisuudessa lämpötila oli huomattavasti korkeampi ja tuotteet myytiin lainsäädännön vastaisissa lämpötiloissa.

Tarkastuksen yhteydessä tarkastajalle kerrottiin, että myymälän on tarkoitus muuttaa tammikuussa uuteen toimipaikkaan. Toiminta siirtyy osoitteeseen Kultasepänkatu 9 04250 Kerava

Tarkastushistorian perusteella arvioitiin, että epäkohtien korjaamiseksi on syytä antaa elintarvikelain 297/2021 55 §:n mukainen määräys, jota tullaan tehostamaan uhkasakolla.

Asianosaisen kuuleminen:

Toimijaa on kuultu 15.12.2025 päivätyllä kuulemiskirjeellä elintarvikelain 55§ mukaisesta määräyksestä, jota tullaan tehostamaan elintarvikelain 68§ mukaisella uhkasakolla. Kuulemisasiakirja on toimitettu toimijalle 16.12.2025. Toimija ei ole jättänyt asiasta vastinetta määräaikaan mennessä.

Esittelijä

terveysvalvonnan päällikkö Suurkuukka Miia

Päätösehdotus

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta päättää antaa Fampula Market Oy:lle (y-tunnus 3491310-7) seuraavan elintarvikelain 55§ mukaisen määräyksen:

Päävelvoite 1. Kaikissa pakatuissa elintarvikkeissa on oltava elintarvikelainsäädännön mukaiset suomenkieliset pakkausmerkinnät. Velvoite koskee myös toimintaa uudessa myymälässä.

Päävelvoite 2. Toimijan on huolehdittava omavalvonnan mukaisesta kylmä- ja pakastinlaitteiden lämpötilavalvonnasta sekä pidettävä siitä säännöllistä kirjanpitoa. Toiminnassa tulee huolehtia, että elintarvikkeet säilytetään lainsäädännön mukaisissa lämpötiloissa.

Päävelvoite 3. Vastaanottotarkastukset on tehtävä omavalvonnan mukaisesti ja vastaanottolämpötiloista on pidettävä säännöllistä kirjanpitoa.

Määräaika:

Lämpötilavalvonnan kirjanpito tulee aloittaa välittömästi. Suomenkieliset pakkausmerkinnät tulee laittaa kaikkiin tuotteisiin 28.2.2026 mennessä.

Asetettava uhkasakko:

Päävelvoitteiden tehostamiseksi asetetaan seuraavat uhkasakot:

Päävelvoite 1: Uhkasakko 3000 euroa

Päävelvoite 2: Uhkasakko 2000 euroa

Perustelut määräykselle:

Pakkausmerkinnät:

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1169/2011 edellyttää, että valmiiksi pakatuissa

elintarvikkeissa on pakolliset merkinnät, kuten:

- elintarvikkeen nimi
- ainesosaluettelo
- allergioita ja intoleransseja aiheuttavat aineet ja tuotteet korostettuna ainesosaluettelossa (elintarviketietoasetus, liite II)
- tiettyjen ainesosien tai ainesosien ryhmien määrät (tarvittaessa)
- sisällön määrä (paino- tai tilavuusyksikkö)
- vähimmäissäilyvyysaika (parasta ennen -päivämäärä) tai viimeinen käyttöajankohta sekä
- pakastuspäivämäärä (joka koskee yksinomaan pakastettua lihaa, pakastettuja
- raakalihavalmisteita ja pakastettuja jalostamattomia kalastustuotteita)
- vastuussa olevan elintarvikealan toimijan nimi, toiminimi tai aputoiminimi ja osoite
- alkuperämaa tai lähtöpaikka (sitien kuin elintarviketietoasetuksessa tai sen nojalla säädetään tai sitien kuin muussa lainsäädännössä säädetään)
- säilytysohje (tarvittaessa)
- käyttöohje (tarvittaessa, muun muassa varoitusmerkintä tarvittaessa)
- juomien todellinen alkoholipitoisuus tilavuusprosentteina, jos alkoholipitoisuus on suurempi kuin 1,2 tilavuusprosenttia (Ruokaviraston suositus: kiinteässä elintarvikkeessa, jos alkoholipitoisuus enemmän kuin 1,8 painoprosenttia)
- ravintoarvo (eli ravintoarvoilmoitus) (poikkeukset huomioiden).

Maa- ja metsätalousministeriön asetus 834/2014, 4 §:n mukaan merkinnät on tehtävä vähintään kyseisen kunnan kielellä.

Lämpötilavalvonta ja kirjanpito:

Elintarvikkeiden vastaanotossa on varmistettava tuotteiden kunto, päiväysmerkinnät ja lämpötilat sekä tehtävä omavalvonnan mukaiset kirjaukset.

Toimijan on noudatettava seuraavia elintarvikkeiden säilytys-, tarjolla olon ja jäähdytyslämpötilavaatimuksia:

1. helposti pilaantuvat maidot ja kermat on säilytettävä korkeintaan 6 °C:ssa. Helposti pilaantuvat maitopohjaiset tuotteet, joiden valmistukseen sisältyy vähintään pastörointi tai sitä vastaava käsittely, on säilytettävä korkeintaan 8 °C:ssa. Muut helposti pilaantuvat maitopohjaiset tuotteet on säilytettävä korkeintaan 6 °C:ssa;
2. tuoreet pakatut kalastustuotteet, tyhjiö- ja suojakaasupakatut jalostetut kalastustuotteet, kylmäsavustetut ja tuoresuolatut kalastustuotteet, keitetyt äyriäiset ja nilviäiset sekä sulatetut jalostamattomat kalastustuotteet on säilytettävä 0–3 °C:ssa. Muut jalostetut kalastustuotteet, kalakukot ja sushi on säilytettävä korkeintaan 6 °C:ssa. Tämän kohdan vaatimukset eivät koske huoneenlämmössä säilyviä jalostettuja kalastustuotteita eivätkä tämän momentin 9 kohdassa mainittuja huoneenlämmössä säilytettäviä kalakukkoja;
3. elävät simpukat on säilytettävä korkeintaan 6 °C:ssa;
3. elävät simpukat on säilytettävä korkeintaan 6 °C:ssa;
4. jauheliha sekä jauhettu maksa on säilytettävä korkeintaan 4 °C:ssa;
5. pastöroidut marja-, hedelmä- ja vihannesmehut on säilytettävä korkeintaan 8 °C:ssa. Tämän kohdan vaatimus ei koske huoneenlämmössä säilyviä pastöroitettuja marja-, hedelmä- ja vihannesmehuja;

6. muut helposti pilaantuvat elintarvikkeet, mukaan lukien idut, paloitetut kasvikset ja hyönteiset, on säilytettävä korkeintaan 6 °C:ssa;

Maa- ja metsätalousministeriön asetus elintarvikehygieniasta 318/2021
23§

Pakasteen lämpötilan on oltava vakaa ja sen on pysyttävä elintarvikkeen kaikissa osissa -18 °C:ssa tai sitä kylmempänä. Varastoinnin, kuljetuksen tai myynnin aikana sallitaan kuitenkin lämpötilan lyhytaikainen muutos enintään -15 C:seen.

Pakasteasetus 818/2012 9§

Toimijan omavalvonnan mukaan kirjauksia tulee tehdä kerran viikossa. Kirjanpito tulee säilyttää toimipaikassa.

Toiminnassa on toistuvasti havaittu epäkohtia liittyen lainsäädännön mukaisiin pakkausmerkintöihin, omavalvonnan noudattamiseen ja sen mukaiseen kirjanpitoon. Epäkohtia on havaittu myös lainsäädännön mukaisessa lämpötilahallinnassa, elintarvikkeita on myyty lainsäädännön vastaisissa lämpötiloissa.

Pakkausmerkintöjen puuttuminen on elintarvikelainsäädännön vastaista ja voi vaarantaa kuluttajien terveyden ja turvallisuuden. Ilman tietoa ainesosista ja allergeeneista kuluttaja voi altistua vakaville allergisille reaktioille. Säilytysohjeiden ja käyttöajankohdan puuttuminen lisää riskiä, että tuotteita säilytetään virheellisesti tai käytetään pilaantuneina, mikä voi johtaa ruokamyrkytyksiin. Merkintöjen puuttuminen estää myös kuluttajaa tekemästä tietoon perustuvia valintoja, mikä on vastoin lainsäädännön velvoitteita.

Lämpötilahallinnan puutteet lisäävät riskiä ja ruokamyrkytyksiä aiheuttavien mikrobin kasvulle, jotka lisääntyvät nopeasti lainsäädännön vastaisissa lämpötiloissa. Yleisesti bakteerien kasvulle otollinen lämpötila-alue on noin +6 °C – +60 °C. Riittämätön lämpötilahallinta lisää merkittävästi ruokamyrkytysriskiä.

Epäkohtia ei ole kehotuksesta ja ohjeista huolimatta korjattu. Tarkastushistorian perusteella on arvioitu, että epäkohtien korjaamiseksi on syytä antaa elintarvikelain 297/2021 55 §:n mukainen määräys, jota tullaan tehostamaan uhkasakolla.

Täytäntöönpano

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan edellä mainittu päätös tullaan määräämään noudatettavaksi mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta, ellei valitusviranomainen toisin määrää.

Päätöksen perusteena olevat asiakirjat

Liite 1. Fampula Market Oy, Kuuleminen 16.12.2025, K-U Ymla 13.1.2026

Liite 2. Fampula Market Oy, Tarkastuskertomus 9.12.2025, K-U Ymla 13.1.2026

Liite 3. Fampula Market Oy, Tarkastuskertomus 6.10.2025, K-U Ymla 13.1.2026

Liite 4. Fampula Market Oy, Tarkastuskertomus 4.8.2025, K-U Ymla 13.1.2026

Sovelletut säännökset

Elintarvikelaki 297/2021 6§, 15 §, 16§, 40 §, 55 §, 61 §, 68 §, 74 §, ja 78 §
Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 852/2004
elintarvikehygieniasta, liite II

Maa- ja metsätalousministeriön asetus elintarvikehygieniasta 318/2021, § 22

Maa- ja metsätalousministeriön asetus elintarviketietojen antamisesta kuluttajille 4 §

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus elintarviketietojen antamisesta kuluttajille 1169/2011, 9 artikla

Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen toimintasääntö (Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta 16.12.2025 § 143)

Hallintolaki 434/2003

Päätös

Tiedoksi

Saantitodistuksella toimija Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.